

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№05 (06) травень 2005

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ Преосвященнішого Михаїла, єпископа Луцького і Волинського, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату

Христос Воскрес! Дорогі брати і сестри!

*Воскресення Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах,
і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити.*

Цього світлого і радісного дня, з уст усіх віруючих християн звучить дороге нашому серцю – ХРИСТОС ВОСКРЕС! Які величні і змістовні ці слова, який безмірно глибокий богословський зміст приховується за коротким пасхальним привітанням, з яким натхненням ми повторюємо їх безліч разів цими пасхальними днями! У них зосереджено сутність нашої віри, сенс нашого життя. Без воскресіння нема ні християнства, ні вічності. Ці слова не просто нагадують нам про наше воскресіння в день Його великого і славного Другого Пришестя; вони випромінюють дивовижну силу, яка пронизує все наше єство. Вони кличуть нас до життя вічного, переконують нас, що ми мусимо вмерти для гріха, щоб сказати разом з апостолом, що «вже не я живу, а живе в мені Христос» (Гал. 2, 20).

Дорогі брати і сестри! Якщо Христос воістину воскрес, то це означає, що Він є Син Божий, істинний Бог наш і Спаситель. Значить, в Нього треба вірувати, покладати на Нього всі свої надії і любити Його усім серцем.

Якщо Христос воістину воскрес, то це означає, що наша християнська віра є істинною і святою. Значить, і всі Його слова, все Його вчення і всі Його заповіді також істинні і незмінні. Нам залишається без усякого сумніву завжди перебувати в цій святій вірі, виконувати Божі заповіді і надійно йти шляхом спасіння в цьому житті.

Якщо Христос воістину воскрес, то це означає, що наше спасіння від гріха відбулось і ми маємо впевненість, що Господь очищає нас від гріхів, коли ми каємось у них. Нам залишається тільки бажати нашого виправдання (Рим. 4, 25).

Якщо Христос воістину воскрес і, воскреснувши з мертвих, вже більше не вмирає, і смерть уже не має влади над Ним (Рим. 6, 9), то це означає, що після нашого загального воскресіння і наше життя буде безсмертним, вічним.

Воскресіння Христове є запорукою пророкованого Господом загального воскресіння мертвих. Тіла померлих людей знову з'єднаються з душами своїми, оживуть і будуть духовними, як Тіло Христове після воскресіння, і безсмертними. Усе це станеться всемогутньою силою Божою. «Бо тлінному цьому належить одягнутись в нетлінне, і смертному цьому одягнутись у безсмертя» (1 Кор. 15, 53), – говорить святий апостол Павло.

Загальне воскресіння – це майбутня дія Бога, але після воскресіння Христа Син Божий визволив з пекла душі праведних, і ті, що завершили своє земне життя у вірі й надії на Божу милість, не сходять до пекла, як раніше, а йдуть до Царства Небесного, де нема ні скорбот, ні страждання, а вічне блаженне життя.

Ми повинні безперестанно дякувати Господу за те, що Своїм воскресінням із мертвих Він створив віру в наше безсмертя за гробом і надію на воскресіння померлих тіл. Якщо нам відомо, що ми будемо жити після смерті і в майбутньому воскресемо, то в нас повинен бути інший – вірний погляд на життя й наше призначення. Якщо людина безсмертна і колись воскресне, то ми не даремно тут трудимось у добрих подвигах, – діла наші підуть за нами у вічність і там ми отримаємо нагороду.

Воскресіння Христове об'єднує всі народи і кожен народ лише тоді стає сильним і могутнім, коли на перше місце ставить справу своєї віри, а своє життя проводить згідно з нею. Якби наш український народ жив згідно зі святою вірою, то в нього було б одне бажання, одна мета, одне серце й одна душа. Наш народ ніколи не просив би у всемогутнього Бога єдності: «Боже, нам єдність подай». Він просив би – могутності, сили, лицарства і слави. Тому нам необхідно докласти всіх зусиль, щоби наша віра стала єдиною в нашій державі, щоби нас знову не поневолили, щоби нами не керували чужі духовні центри. Наш духовний центр – це золотoverхий Київ, колицка Українського Православ'я. Ми толерантно повинні ставитися до всіх віровизнань на нашій землі, але згуртовуватись і об'єднуватись ми повинні тільки навколо Української Православної Церкви Київського Патріархату, яка має 1000-літню славу історію.

Нам, українцям, не повинні бути страшні ані переслідування, ані залякування. Ми повинні сміло й упевнено прямувати до своєї мети. Святі отці називають Христове Воскресіння святом Віри, Надії і Любові. Ми вірили і надіялись, що Україна воскресне, і вона воскресла в блиску й славі своїй. Задля Христового Воскресіння проявимо між собою, дорогі браття і сестри, велику жертвну любов. Бо тільки любов між нами і єдність духа об'єднає нас навколо своєї Помісної Церкви, створить нам могутню Українську Державу, і тільки тоді світле Христове Воскресіння буде нам у радість і молитовну насолоду.

Дорогі брати і сестри! Цими святковими днями, коли Церква Христова відзначає перемогу життя над смертю, добра над злом, любові над ненавистю, вітаю всіх вас із Пасхою Христовою. Щиро вітаю голову Волинської обласної державної адміністрації Володимира Бондара, голову Волинської обласної ради Василя Дмитрука, Луцького міського голову Антона Кривецького, голів районних державних адміністрацій, міських і селищних рад зі святом Пасхи Христової та молитовно бажаю мудрості, терпіння і допомоги Божої в їх відповідальному служінні перед Богом і народом. Нехай Господь наш Ісус Христос, Який воскрес із мертвих, зберігає нас у мирі й братолюбстві, єдності і любові, дарує нам пасхальну радість і терпіння, пошле нашому українському народові добробут, а українському Православ'ю – об'єднання в єдину Помісну Православну Церкву і світове визнання. Нехай християнська любов, яка є основою життя на землі й у вічності, завжди перебуває у ваших серцях.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

З ласки Божої + *Михайло* єпископ Луцький і Волинський

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

3 червня – рівноапостольних Костянтина та матері його Єлени

Деяких людей ми називаємо рівноапостольними. Вони не належали до числа апостолів Христових, однак Церква прирівнює їх з першими проповідниками Нового Завіту. Серед них і свята цариця Єлена.

Вона була з простих людей. Цар, одружившись із нею, привів з бідного батьківського дому в палац, де її спочатку чекали почесні й слава, а потім тяжке розчарування: чоловік її залишив і відправив далеко від палацу, де вона жила ніби як скинута з трону цариця. Але найгіршим для неї було те, що син її Костянтин не був допущений до неї. Поки він не виріс, вона його майже ніколи не бачила.

Проте вона не озлобилась, не носила у своєму серці гіркоти. І Господь винагородив її. Коли помер її чоловік, Костянтин успадкував царство. Саме цар Костянтин спершу, 311 року, легалізував християнство в Римській імперії, а 313-го – проголосив його державною релігією своєї велетенської країни (хоча сам охрестився лише на смертному ложі).

Ким же стала цариця Єлена? Її серце було зайняте одним: утвердженням і поширенням віри Христової. Як проста прочанка, їздила святими місцями, відновлюючи зруйновані язичниками храми, закликаючи людей до нових християнських святинь. Побувала цариця Єлена і на Голгофі: це за її наказом там було проведено розкопки і видобуто із землі три хрести – Ісуса і двох розбійників.

Немає сумніву, що вплив Єлени на свого сина Костянтина, названого Великим, сприяв утвердженню християнства в імперії, тож не дарма цих двох осіб Церква іменує рівноапостольними.

9 червня – Вознесіння Господнє

Після пасхальних подій учні Христові ще не цілком відчували все їх значення. Їм було досить знати, що «Господь живий», що Він воскрес. Вони повернулися з Єрусалима до Галилеї, і там Він не раз являвся їм: то на горі, то на березі озера. Світлий мир зійшов у їхні душі, про майбутнє вони мало задумувались. Та і як могла цим простим рибалкам прийти в голову думка, що вони призначені для підкорення світу Христові!

Коли Ісус жив серед них, вони в усьому поклалися на Нього. Тепер Він знову з ними. Після випробувань настав час спокою.

Вони не знали, що земна путь Месії вже завершена, що віднині їм самим треба проламати дорогу Добрій Новині.

Аж ось Він являється перед ними на одному з галилейських пагорбів. Усі падають навколішки, і в тиші лунає Його голос: «Отже, йдіть, навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все, що Я заповів вам; і ось Я з вами по всі дні, до кінця віку».

А потім – знову Єрусалим. Єлеонська гора, де Ісус раніше

любив бувати з учнями. Звідти видно святе місто, а за ним – неозорі простори світу, що жде апостолів...

Господь підняв руки і поблагословив їх. Осаяна хмара слави сховала Його.

Проте учні не відчували себе самотніми й покинутими. Віднині Спаситель буде з ними завжди. Коли Він благословив їх, то хмара відділила Його від них. Ця хмара і тепер ще не зникла: ми не бачимо Христа очима своїми тілесними, але Він залишається тут, на землі. Він на землі – Він і на небі, Він Бог – Він і людина, Він у вічності – Він і з нами в нашому короткому житті. Ми можемо доторкнутися до Нього, можемо почути Його голос, бо Господь з нами.

За прот. Олександром Менем підготував Віктор ГРЕБЕНЮК

НОВИНИ

Розпочато служіння в будинку престарілих

Нещодавно в с. Старий Чарторийськ Маневецького благочиння розпочато регулярні Богослужіння в сільській лікарні й будинку престарілих. Це стало можливим із ініціативи провідних лікарів цих закладів та парафіян місцевої Свято-Успенської каплиці Київського Патріархату.

У відправах, що їх очолює священник Василь Коновал, беруть участь майже всі пацієнти – загалом 50 чоловік. На думку маневецького благочинного, священника Михайла Мельничука, однією з причин такої активності є служіння українською мовою, що у даному регіоні, на жаль, поки що дивина.

Свято веснянок і гаївок

2 травня, в розпалі воскресних свят, хор Центру християнського виховання

дітей та молоді привітав пасхальними піснями моляників кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку, а після Богослужіння вихованці Центру традиційно, вже втретє, представили парафіянам, лучанам і гостям міста незабутнє дійство – свято веснянок і гаївок.

Відновлення прекрасних українських традицій стало можливим завдяки невтомній праці з дітьми адміністративного та викладацького складу Центру – директора протоієрея Богдана Возняка, керівниці хору Тетяни Толочко, завідувачки театральної студії Лариси Зеленової та вчительки хореографії Тетяни Боремчук.

Пишне свято вдалося на славу й порадувало всіх, хто мав щасливу нагоду взяти в ньому участь або його споглядати.

Служіння єпископа Михаїла Великоднього тижня

Другого дня Пасхи, преосвященний єпископ Луцький і Волинський Михаїл співслужив із митрополитом Рівненським і Острозьким Даниїлом у Свято-Воскресенському кафедральному соборі в Рівному з нагоди престольного свята. Владика привітав митрополита Даниїла та його паству зі святом Воскресіння й запросив їх на урочистості відзначення 250-річчя кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку.

3 травня єпископ Михаїл звершив Божественну літургію у Володимир-Волинському соборі Різдва Христового – на своїй, так званій, другій кафедрі. Після Служби Божої й традиційних воскресних вітань владика очолив збори парафіяльної ради собору, де розглянуто загальноцерковні справи. Також владика видав низку розпоряджень щодо парафіяльного життя.

Пізніше преосвященний побував і в жіночому монастирі Різдва Христового. Оглядаючи хід реставрації та розбудови обителі, які планується завершити цього літа, Владика лишився задоволеним виконаною роботою на даному етапі

СВЯТІ

АГАПИТ ПЕЧЕРСЬКИЙ

15 червня Церква вшановує відомого цілителя Русі

Вірменин став докоряти святому й послав у монастир одного із колишніх засуджених, аби той перед святим випив отруту. Але коли монах дав йому скуштувати зілля, яке їв сам, то тим позбавив його від смерті. Сам блаженний випив отруту, але шкоди йому не сталося.

Після того в Чернігові захворів Володимир Мономах, якого усердно лікував вірменин. Але коли хвороба посилювалася, князь попросив приїхати Агапита. Святий же відповів, що ніколи не покидає монастир, бо тоді доведеться їздити до кожного, хто попросить. Не переконавши святого відвідати князя, посланець попросив хоча б чудодійного зілля. І коли князь з'їв його, то одужав по молитвах блаженного.

Володимир Мономах хотів віддячити Агапиту подарунком. Але блаженний, не бажаючи слави, не взяв його. Принесене золото він віддав ігумену. Незабаром Мономах знову послав дари Агапиту, але посланцеві святий пояснив, що ніколи ні від кого нічого не брав. Чоловік все ж наполягав блаженному взяти дари, а якщо вони, мовляв, йому не потрібні, то він може їх роздати бідним. Аби втішити людину, святий узяв золото, але одразу виніс його із келії й викинув, а сам зник. Згодом це побачив боярин. Підібрав золото, віддав ігумену й остаточно зрозумів, що Агапит – справжній раб Божий. Тоді й князь Володимир Мономах став роздавати добро бідним.

Згодом Агапит захворів. Коли вірменин прийшов його провідати і запитав, чим він лікував хворих, святий відповів: «Тим, що Бог пошле». Світський лікар зробив висновок, що блаженний нічого не розуміє в медицині й передбачив йому через три дні смерть. Це образило святого, який сказав, що Бог призначає вік і що йому ще залишилося жити три місяці. Згодом важко хворому Агапиту принесли не менш хворого чоловіка, і святий не відмовився прийняти його. Пацієнтові він теж дав з'їсти своє зілля і тим допоміг зцілитися. А потім, як свідчить житіє про блаженного, святий розсердився, що ним виявився той же вірменин. Після того святий, як і передбачав, дійсно прожив три місяці. Лише тоді вірменин переконався, що Агапит був людиною від Бога. Ігумен постриг його в монахи, і вірменин надалі жив богоугодно.

Підготував Андрій ГНАТЮК

НОВИНИ

Виставки, присвячені Воскресінню Христовому

У Луцькій дитячій художній школі відкрилася 9-та виставка-конкурс «Писанковий дивосвіт». На запрошення організаторів на відкритті виставки побував преосвященний єпископ Луцький і Волинський Михаїл. «Надзвичайно приємно бачити ці прекрасні роботи, які є красою душі, хвилями людського внутрішнього світу, – сказав Владика, вітаючи керівництво та учнів школи. – Ці писанки є свідченням того, що наша художня школа вже досла до того, щоб відкрити в себе сакральний відділ».

Беручи участь у нагородженні переможців конкурсу, преосвященний вручив авторам

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА

Молитва по жертвах Чорнобиля

У Волинському краєзнавчому музеї відбувся вечір «Мужність і біль Чорнобиля», присвячений 19-й річниці страшної катастрофи. Старший капелан Волинської єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний очолив панахиду, під час якої за вічний спокій полеглих молилися співробітники музею, викладачі, студенти та учні луцьких навчальних закладів.

найкращих писанок «Закон Божий». Декілька примірників цієї книги було подаровано й шкільній бібліотеці.

Тими ж днями єпископ Михаїл відвідав і виставку «Від Воскресіння до Вознесіння», яку нещодавно відкрив Музей волинської ікони. Із захопленням оглядаючи збірку образів, яка знайомить із зразками іконопису XIX – XX століть, різними за стилем, рівнем художньої майстерності та технікою виконання, – владика подякував директорів Волинського краєзнавчого музею Анатолію Силію й завідувачці Музею волинської ікони Тетяні Єлісєєвій за невтомну працю зі збереження та пропагування духовної культури наших предків, яка, завдяки їх сакральному мистецтву, і в сьогоднішній спонукує нас до великих звершень.

Фото прот. Віталія Собка

До війська з молитвою

Старший капелан Волинської єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний взяв участь в урочистостях, які відбулися в обласному військовому комісаріаті з нагоди весняного призову молодих волинян до Збройних Сил України. Священник привітав призовників, окропив освяченою водою та, доручаючи їх Заступництву Пресвятої Богородиці, подавав образки Тростянецької Богоматері.

та співпрацю монастиря з місцевою владою.

5 травня владика Михаїл прибув із пастирським візитом у село Гараджа з нагоди освячення хреста для центральної бані місцевого храму Успіння Пресвятої Богородиці, який є на стадії завершення будівництва. Владика відслужив Божественну літургію, чин освячення хреста, привітав настоятеля й вірян зі значною подією в їх спільноті.

6 травня з нагоди храмового свята преосвященний владика очолив Божественну літургію в луцькій церкві

св. Юрія Переможця, настоятелем якої є секретар Управління Волинської єпархії протоієрей Микола Цап. Архієрей відправив чин оновлення, або так званий чин малого освячення храму у зв'язку із завершенням розпису та внутрішнього оздоблення церкви, привітав присутніх з Воскресінням Христовим. А отця настоятеля за церковні заслуги та плідну працю на Божій ниві нагородив благословенною грамотою.

Уперше з нагоди престольного свята в храмі на Богослужінні побувала делегація Луцького прикордонного загону Державної прикордонної служби України, на території якого й розташований храм. Командир загону підполковник Віктор Мельниченко особисто привітав владика й настоятеля, висловив запевнення про неминучий успішний розвиток добрих стосунків Церкви й армії та пообіцяв піклуватися про колишній полковий храм, а нині – храм великомученика Юрія Змієборця в Луцьку.

Святкування Дня Перемоги

9 травня Управління Волинської єпархії Київського Патріархату вперше долучилося до офіційних урочистостей

обласного рівня у відзначенні чергової річниці перемоги в Другій світовій війні. Зокрема, преосвященний єпископ Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у святковій ході ветеранів і керівництва Волинської області і в мітингу-реквіємі на меморіалі Слави в Луцьку.

Після офіційних заходів владика очолив панахиду перед пам'ятними знаками. Звертаючись до присутніх із проповіддю, він підкреслив, що необхідно пам'ятати про святий обов'язок молитися за тих, хто віддав своє життя за Батьківщину. А це не тільки українці, які визволяли Вітчизну в лавах Червоної армії, а й воїни УПА, інші учасники національно-визвольних змагань, в'язні сталінських таборів, усі, хто боровся за швидше закінчення Другої світової або наближав незалежність України.

Підготував прот. Віталій СОБКО
Фото Сергія Дубинки

НАВЧИТИСЯ БУТИ ХРИСТІЯНИНОМ

22 травня – 15 років Центрові християнського виховання дітей та молоді в Луцьку

У Луцькому Свято-Троїцькому соборі часто слухають чудовий хор Центру

У цій школі не ставлять оцінок і не записують зауваження в щоденники. Найвищим балом вважається добре слово. Тут діти, вітаючись із учителем, не вигукують хором «Доб-рий-день!», а кажуть: «Слава Ісусу Христу!» Аби вступити до цієї школи, не треба надвисокої успішності й особливих здібностей. Єдина умова: мати в душі бажання і віру. По закінченні трирічного навчального курсу випускникам видають спеціальні дипломи, а вони... відмовляються їх брати, боячись, що тепер їм не дозволять приходити у колектив, який став часточкою їх самих, їх родиною, їх другим домом. Називається цей дім Центром християнського виховання дітей та молоді в Луцьку. І вже п'ятнадцять років поспіль тут зростають маленькі священики, єпископи й хористи.

За п'ятнадцять років у школі змінилося чимало директорів. Серед перших керівників – Серафима Симонович, Тамара Мацкевич, отець Юрій Близнюк. Свого часу директорували тут священики Микола Цап та Віталій Янковський.

Донедавна недільна школа діяла як самостійна одиниця. А коли з'явилися подібні заклади й при інших парафіях у Луцьку, на її базі організували Центр християнського виховання дітей та молоді.

Урок починається з молитви

Заняття у Центрі починаються з дитячої Літургії у нижньому храмі собору. Від «дорослого» це Богослужіння відрізняється тим, що правиться більш динамічно – за півтори години. Тут же дітей навчають правильно молитися, сповідатися. Часто в церкві проводяться й цілі тематичні уроки, присвячені будові православного храму. Так маленьке серденько поступово звикає бути більш уважним і терплячим. Спеціально для дітей – доступніше, зрозуміліше – священик говорить проповідь.

Власне, дитяча Літургія – це вже початок заняття, яке продовжиться у стінах самої недільної школи...

Невеличкі класи духовної семінарії мало чим відрізняються від звичайних шкільних: дошки, парти, географічні карти, таблиці з правопису. Однак на стінах висять не портрети видатних літераторів та математиків, а ікони у вишитих рушниках. І кожен урок у цьому приміщенні починається з молитви.

На заняттях Центру разом із маленькими учнями можна бути присутнім і батькам. Хтось із них разом з малечю відкриває для себе прописні істини Християнства, хтось, більш обізнаний, намагається підказувати дітям, хтось просто мовчки спостерігає за першими дитячими кроками на шляху пізнання Бога.

Учитель? Священик? Друг?

У підготовчій групі, де навчаються наймолодші – три- п'ятирічні християни, – урок із Закону Божого.

Як годиться, помолилися хором, аби Господь благословив юні душі увібрати з почутого якомога більше доброго та корисного. Потому священик Андрій Ротченков запитує, про що слухали Євангелію оповідь на шляху пізнання Бога.

– Про овечок і козлів... – відповідають тоненькі голосочки.

Маленькі учні тягнуть рученята, жваво, наперебій обговорюють типові життєві ситуації, в які, напевно ж, не раз потрапляли й самі. Але тепер дивляться на це трішки іншими очима.

– Я теж іноді буваю упертим козлятком... – щиро зізнається п'ятирічний Андрійко.

Отець Андрій прихвалює, що в малого вистачає сміливості зізнатися і покаятися. І розповідає про значимість покаяльної молитви – коли, «подібно до того, як просимо вибачення у батьків, просимо прощення у Бога, вчимося каятися і виправлятися...» Сам же священик дуже втішений з того, що насіння, посіяне ним у крихітні щирі християнські душі, вже дає перші паростки...

— Ролі вчителя і священика в мені поєднуються і взаємодоповнюють одна одну. Взагалі будь-який священик – це обов'язково вчитель, покликання якого – навчати, проповідувати, проводити пастирську роботу...

Подружжя Ротченкових – отець Андрій та його дружина Наталія Іванівна – у недільній школі при Свято-Троїцькому кафедральному соборі вже досвідчені педагоги. Отець Андрій, окрім недільних за-

Вихованці Центру часто здійснюють паломництва до святинь

нять, читає предмет «Християнська етика» в загальноосвітній школі. Матуся Наталія має чималий педагогічний стаж. І, ще будучи студенткою, почала викладати семінаристам методику Закону Божого. А потім потягнулася до найменшеньких.

Сила співаної молитви

«Один раз проспівати молитву – те саме,

що 1000 разів проказати», – переконана Тетяна Толочко, музичний керівник Центру християнського виховання.

У класі, де вчителює Тетяна Назарівна, ніколи не буває тихо. Та, власне, цього ніхто й не прагне, бо за цими дверима відбуваються заняття з хорового співу.

Щойно чотириголосним виконанням молитви «Богородице Діво» закінчився урок у найстарших учасників недільної школи, як тут же до кабінету «висипала» малеча. Склавши побожно рученята, так само розпочали з молитви.

Наврядчи можна уявити собі більш зворушливу картину: купка діточок, виспівуючи янгольськими голосочками слова молитви, просять у Господа благословіння для рідної землі. Напевно, слухаючи саме ці щирі молитви, Всевишній милостиво посилає нам Свої блага. У той час, коли поважні дорослі миряни зайняті вирішенням «більш глобальних справ».

Для маленьких співаків Тетяна Назарівна – не просто вчителька. Дивлячись, як діти, не зводячи з неї очей, повторюють усі її рухи та інтонації, розумієш: вона для них – музичний взірєць. Усе життя Тетяна Назарівна віддала вчительській роботі. У педагогічному училищі викладала методику музичного виховання. Щоправда, там працювала зі старшими учнями. А тут, окрім підлітків, довелось бавитися із малечою ясельного віку. Та уроки з найменшенькими вчителька цінує над усе. Їй приємно і втішно виховувати у них почуття музичного смаку, навчати хорового співу.

Через творчо-педагогічні руки Тетяни Назарівни пройшло не одне покоління випускників, яких вона з трепетом і любов'ю згадає й до сьогодні.

– Коли кажуть, що нашій недільній школі виповнюється 15 років, мені не віриться – так гарно і швидко пролетів той час, – зізнається вчителька, називаючи усіх вихованців – від найстарших до 3-річних крихіток – «своїми коханими дітьми».

Хором і подорожувати приємніше

Це феноменально: у Тетяни Назарівни співають усі діти! Абсолютно всі! Незалежно від того, наділена дитина музикальним слухом, чи ні. Бо, влевнена Тетяна Назарівна, якщо тільки не пошкоджений слух фізичний, будь-яку дитину можна навчити співати в діапазоні дитячого голосу. Тож уже в середній-старшій групі її вихованці поступово переходять до 2-3-голосся і стають учасниками хору.

Хор Молодіжного християнського центру, яким керує Тетяна Назарівна Толочко, чули і знають не лише в Луцьку. Адже юні хористи об'їздили з концертами чимало куточків України. Виступали в столиці – у Михайлівському соборі, у соборі міста Володимир-Волинського, побували з концертами духовно-хорового співу у Чернігівському та Зимненському монастирях.

– Щось світле і добре вабить сюди

спочатку завагався. «Та, власне, нічого немає складного, – пояснили священику, – треба лише приходити щонеділі і контролювати, як відбуваються заняття».

Аж тут, виявилось, не все так просто, бо крім контролю та організації, всі вихованці вимагали уваги і любові. Тому й довелось отцю Богданові стати для учнів та викладачів мало не рідним татом. Хоча він каже, що ця роль йому зовсім не важка, а радше приємна. І віддає належне своїм найпершим помічникам – вчителям центру.

Отець Богдан родом зі Львова. Закінчив Волинську духовну семінарію, далі – Львівську духовну академію. Священиком служить 6-й рік, 4 роки викладає у Волинській духовній семінарії. Звісно, адміністративна директорська посада вимагає неабиякого терпіння. Адже весь центр сьогодні налічує небагато-немало 500 чоловік. З таким гуртом підлеглих навіть у особи духовної можуть виникати труднощі. Але тільки не в колективі недільної школи, каже священик:

– Це місце, де я відчуваю, що себе реалізую. Тому від роботи отримую велике задоволення.

Засади центру – духовно-естетичні

За два роки керівництва отця Богдана у недільній школі змінилося майже все. Штат

Директор о. Богдан не втомлюється бути серед дітей

викладачів, який спочатку нараховував три особи, збільшився до десяти. Останніми роками у навчальній програмі недільної школи з'явився предмет хореографії і нова вчителька – Тетяна Боремчук. Окрім співу та богословських дисциплін, діти вивчають нотну грамоту, яку викладає Микола Антонович Толочко. Бажаючи та найбільш охочі до музики можуть освоїти ще й гру на фортепіано чи гітарі.

Майже рік у молодіжному центрі діє театральна студія, якою завідує актриса Волинського облмуздрамтеатру заслужена артистка України Лариса Зеленова. У репертуарі студії – вертепи, які демонструвалися на цьогорічні різдвяні свята. А до 15-ліття недільної школи юні актори готують виставу «Рідна мова» за твором митрополита Іларіона.

У найближчих планах – впровадження факультативних занять із флористики, де маленькі митці зможуть розвивати у своїх душах почуття прекрасного. А ще, зізнався отець Богдан, має він мрію випустити компакт-диск із записами хору.

«Я хочу в таку школу!»

...сказав мій 9-річний син, коли я кількома словами розповіла йому про побачене. Тож, як дасть Бог, у новому навчальному році недільна школа при Свято-Троїцькому кафедральному соборі матиме нового учня.

Як вступити до цієї незвичайної школи? Просто прийти і записатися. По завершенні трирічного курсу скласти іспити й отримати свідоцтво про закінчення закладу.

Щоправда, вихованці недільної школи часто відмовляються отримувати свої дипломи, бо... бояться, що після того їм не дозволять приходити до школи. Так, вони дорослішають, стають студентами училищ, університетів, проте школу все ж не залишають. Бо саме тут вони пізнали Божу любов і тепло людських сердець.

Оксана КОМАРЧУК, фото Сергія Дубинки

ЛЕГЕНДА

ТРИ ГОСПОДНІ ІСКРИ

Ісус Христос воскрес і у великій славі вступив у рай Господній. Та на порозі неба згадав у Своїй доброті про тих грішних людей, кому зробив багато добра, хоча й зазнав від них багато мук. Змиливався Ісус над людьми, бо Його серце було повне доброти і прощення. З великого сйва, що Його оточувало, добув три іскри, ясні, мов зорі, і промовив:

– Злиньте на землю, світліть людям, і хай кожна з вас учинить велике діло; хай люди, бачачи ваші вчинки, в покорі прославлять велич і силу Господа!

І три іскри злинули на землю, щоб сповнити наказ Творця й Подателя всякого добра.

***

Перша іскра впала на широкий степ, висушений спекою. Поглянула довкола і гнівно-гордо промовила:

– Я сильна, я могутня – тож покараю тих невдячних людей, що зрадили свого Господа й віддали Його на муки. Нехай тепер благають милосердя в Того, над Ким самі змиливатись не хотіли!..

Запала іскра сухий степ, і жадлива пожежа охопила великі простори. Закилилися сердешні звірята, що мали притулок у степовій траві. З розпачем падали на землю мертві птахи. Від ступу загорівся густий ліс. Скрізь розлягалися зойки лісових звірів і птиць. Пожежа дійшла до людських осель, увесь край наповнився плачем жінок і дітей. Люди припадали лицем до землі й благали Господа, щоб змиливався над ними, над їх працею.

Та горда іскра не перестала лютувати, доки не зруйнувала всього живого.

– Тепер я помстилася за Тебе, Господи! – сказала мстива іскра.

Друга іскра полинула понад містами й селами. Летіла від хати до хати і підглядала, що там діється.

У великому місті, в бідній кімнатці на піддашші, вона побачила хлопця. Він сидів

замислений над листками паперу, писав, перекреслював і знову писав, урешті відклав перо й журливо зітхнув:

– Милій Боже, чому я не можу написати поеми, про яку мрію? Не складаються слова, думки розбігаються... Коли б я мав хоч трохи натхнення, то написав би поему: люди захоплювались би нею і прославляли Бога, що подарував людині талант написати такий чудовий твір.

Божа іскра закружляла над головою юнака.

«Дам йому натхнення, хай творить те, про що мріє. Це буде велике діло!» – думала.

І запала в душу поета. І тоді він відчув у собі дивну творчу силу, думки прояснилися, слова самі стали тиснутись під перо, і юнак писав... писав... Працював цілу ніч і не зчувся, як закінчив поему. То був твір найкращий у світі. Коли його видрукували, люди навипередки купували книжку, чудувалися з великого таланту й говорили:

– Великий Господь, що дозволив людині написати таку прегарну поему про Божу правду!

Третя зірка понеслася понад убогими селами, полями, дібровами і надвечір зупинилася над самотньою хатою серед лісової гушавини. Тут жив похмурий розбійник, що ненавидів цілий світ. Люди з тривогою обходили цей ліс, бо знали, що розбійник грабує і вбиває, не дарує життя нікому. Людське життя для нього було нічого не варте, він бажав мати якнайбільше золота.

На той час розбійник сидів у хатині й обдумував свої майбутні злочини.

Раптом хтось постукав у двері, і на порозі хати з'явився хлопчик у дорогій одежі, з блискучим самоцвітом на грудях. Очі розбійника блиснули з жадобою.

– Чого тобі? – запитав грізно.

– Дядечку, дозвольте мені у вас переночувати! – попрохав несміливо хлопець. – Я заблудив у лісі. Не проганяйте мене!

– Чого ж ти волочишся по ночах? – забурчав розбійник.

– Моя матінка пішла до неба... – відповів хлопчина крізь сльози. – Мені так сумно без неї!.. Люди мені казали, що як буду йти простою дорогою, то знайду свою маму. Покрадьки вийшов я з дому і пустився йти просто... просто... аж зайшов у цей ліс і...

Не видержав хлопчина, розплакався, але його плач не зворушив розбійника, він думав тільки про самоцвіт і про одужу хлопчини.

– Лягай тут і спи! – показав розбійник рукою на лежанку в кутку хати.

Хлопчина ліг, скулився і задрімав.

Тоді розбійник обережно встав з лави і почав скрадатися до лежанки. В його руках блищав гострий ніж... Розбійник уп'явся очима в дорогий самоцвіт, що блищав на всю хату.

Хлопець саме прокинувся, подивився, мов би щось пригадав собі, і став навколішки.

– Я забув помолитися!.. Покійна матуся навчала мене, щоб я ніколи не забував молитись, і завжди проказувала «Отче наш». Тепер моя мама в небі, то, може, ви, дядечку, помоліться зі мною?..

Розбійник здригнувся, зніяковів і не знав, що робити. Та в просьбі хлопчини була така сила, що годі було їй опертися.

І тоді Божа іскра запала в серце розбійника. Хоч він сам віддавна не молився, тепер став навколішки поруч із хлопцем і твердим голосом став проказувати молитву. Що довше він молився, то м'якіший ставав його голос. І от на серці зробилося йому легко, на обличчі вималювалася лагідність, а з очей витекли дві сльози – перші сльози в житті закам'яного грішника.

Згодом розійшлася поміж людьми вістка, що той лютий розбійник розкався, покинув свою хату в лісі й переселився до монастиря. Там проживав послушником до кінця свого життя, стараючись постом, молитвою і добрими ділами спокутувати свої давні тяжкі гріхи.

***

Три іскри полинули в небо, щоб розказати

Мал. І. Дацюк

Ісусові про свої діла.

Ісус вислухав усіх трьох і тоді гнівно відізався до першої:

– Ти не достойна бути зі Мною! Я творю милосердя, а ти сіяла помсту. На тобі тяжать кров і сльози. Іди геть від Мене!

Потім промовив до другої іскри:

– Ти надихнула людину талантом і допомогла їй пізнати та оспівати красу й могутність Господню. Людина описала любов і правду. Ти гідна бути зі Мною в небі.

І Христос завітчав іскрою осяяний круг довкола Своєї святої голови.

А коли глянув на третю іскру, то в Його очах засянула незмірна любов. Узняв іскру в Свої ніжні долони, пригорнув до серця і сказав:

– Тільки ти зрозуміла Мене! Ти вміла доглянути людську нужду й занепад і кинула промінь милосердя в темну душу людини. Ти гідна яснити в Моєму серці.

І Божа іскра спочила в серці Ісуса.

Підготував священик Андрій РОТЧЕНКОВ,
викладач Центру християнського
виховання дітей та молоді
(м. Луцьк)

ВІТАННЯ

9 травня Волинська єпархія відзначила день народження преосвященного єпископа Луцького і Волинського Михаїла, котрому виповнилось 39 років. Гаряче вітаємо нашого архіпастиря і бажаємо рясної Божої благодаті для звершення великих справ!

ОГОЛОШЕННЯ

2005-го виповнюється 250 років від завершення будівництва в Луцьку кафедрального собору Святої Трійці та 125 літ з часу його освячення як православного храму.

Управління Волинської єпархії оголосило 2005-й – роком Свято-Троїцького кафедрального собору і розпочинає збір матеріалів про його історію.

Усіх, хто володіє старими фотографіями, малюнками чи листівками із зображеннями храму, можуть поділитися особистими спогадами (письмовими чи усними), просимо звертатися до прес-секретаря єпархії о. Віталія Собка.

Храмові свята:

церква Вознесіння Господнього в Горохові (настоятель протоієрей Андрій Сидор);

церква Вознесіння Господнього в Устилузі Володимир-Волинського благочиння;

церква Вознесіння Господнього в с. Козлиничі Маневецького благочиння (настоятель священик Володимир Курчин);

церква Вознесіння Господнього в с. Оздів Луцького районного благочиння (настоятель протоієрей Сергій Січкарь);

церква Вознесіння Господнього в с. Рокині Луцького районного благочиння (настоятель священик Юрій Крохмаль-Брилевський);

церква Вознесіння Господнього в Любешові (настоятель священик Юрій Устимчук);

церква св. Миколая в с. Журавичі Цуманського благочиння (настоятель священик Іван Гіжицький);

церква св. Миколая в с. Жидичин Ківерцівського благочиння (настоятель священик Володимир Глушук);

церква св. Миколая в Свято-Миколаївському чоловічому монастирі в с. Жидичин (настоятель ієромонах Марко (Левків);

Ювілей:

священникові Миколаю Лесюку (настоятелеві храму святих Петра й Павла в с. Голоби Ковельського районного благочиння) – 22 травня – 25 років.

Владика Михаїл, Управління єпархії щиро і радісно вітають церковні громади з храмовими святами, а священника – з ювілеєм!

Нагадуємо, що наш часопис можна придбати в кожному храмі Київського Патріархату та передплатити в будь-якому поштовому відділенні Волинської області.

Купуйте, передплачуйте, підтримуйте церковну пресу!

ОФІЦІОЗ

Священнику Миколаєві Гаврону оголошено догану із занесенням в особову справу за самовільне залишення парафії (указ №35 від 5 квітня 2005 р.).

Указом №38 від 14 квітня 2005 р. благочинні Волинської єпархії зобов'язані провести збір фінансових та матеріальних пожертв з кожної парафії для відбудови навчального корпусу Волинської духовної семінарії, яка постраждала від пожежі.

Священника Мирона Петрину звільнено від обов'язків священника Свято-Дмитрівського храму в Луцьку (указ №40 від 21 квітня 2005 р.) і призначено настоятелем каплиці Почаївської ікони Божої Матері Луцької міської поліклініки №3 та священником Хрестовоздвиженського храму в Луцьку (указ №40/а від 21 квітня 2005 р.).

Священника Олександра Доброскока звільнено від обов'язків настоятеля Хрестовоздвиженського храму в с. Покащів Ківерцівського благочиння (указ №42 від 25 квітня 2005 р.).

Священника Миколая Вакулінського звільнено від обов'язків священника Свято-Троїцького храму в Маневичах (указ №43 від 25 квітня 2005 р.) і призначено настоятелем Хрестовоздвиженського храму в с. Покащів Ківерцівського благочиння (указ №44 від 25 квітня 2005 р.).

Свідчення про державну реєстрацію:
ВЛ №219 від 03.08.2004 р.
Віддруковано у МП «Зоря»
м. Луцьк, пр-т Волі, 2, тел.: 8 (03322) 46038
Наклад: 4000. Ціна договірна.
Зам. № 345 від 16.05.2005 р.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату
Передплатний індекс: 91241
Засновник і видавець:
Управління Волинської єпархії Української
Православної Церкви Київського Патріархату.
Адреса редакції: 43025, м. Луцьк,
Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 722182
pres-sluzhba@ukr.net

Головний редактор Андрій ГНАТЮК

Редакційна колегія:

Прот. Віталій СОБКО (заступник головного редактора), свящ. Андрій РОТЧЕНКОВ (редактор дитячої сторінки), Ірина ДАЦЮК (художній редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор), Михайло Троцюк (верстка, ТзОВ «ІНЦІАЛ»), Галина МЕЛЬНИК (набір).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилення на нього є обов'язковим. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.